

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಅರಣ್ಯಕಾಂಡೇ

॥ ಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

|| ಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ||

ವಿಲಪತಾ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ವೃಕ್ಷಾನ್ ಪಶೂಂಶ್ಚ ಪ್ರತಿ ಸೀತಾವಿಷಯಕವಾರ್ತಾಯಾ
ಜಿಜ್ಞಾಸನಂ ಭ್ರಾಂತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ರೋದನಂ ಭೂಯೋ ಭೂಯಸ್ತೇನ ಸೀತಾಯಾ
ಅನ್ವೇಷಣಂ ಚ

ಭೃಶಮಾವ್ರಜಮಾನಸ್ಯ ತಸ್ಯಾಧೋ ವಾಮಲೋಚನಂ |
ಪ್ರಾಸ್ಫುರಚ್ಚಾಸ್ಫಲದ್ ರಾಮೋ ವೇಪಥುಶ್ಚಾಸ್ಯ ಜಾಯತೇ || 3.60.1 ||

ಉಪಾಲಕ್ಷ್ಯ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಸೋಽಶುಭಾನಿ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ |
ಅಪಿ ಕ್ಷೇಮಂ ತು ಸೀತಾಯಾ ಇತಿ ವೈ ವ್ಯಾಜಹಾರ ಹ || 3.60.2 ||

ತ್ವರಮಾಣೋ ಜಗಾಮಾಥ ಸೀತಾದರ್ಶನಲಾಲಸಃ |
ಶೂನ್ಯಮಾವಸಥಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಬಭೂವೋದ್ವಿಗ್ನಮಾನಸಃ || 3.60.3 ||

ಉದ್ಭ್ರಮನ್ನಿವ ವೇಗೇನ ವಿಕ್ಷಿಪನ್ ರಘುನಂದನಃ |
ತತ್ರ ತತ್ರೋಟಜಸ್ಥಾನಮಭಿವೀಕ್ಷ್ಯ ಸಮಂತತಃ || 3.60.4 ||

ದದರ್ಶ ಪರ್ಣಶಾಲಾಂ ಚ ಸೀತಯಾ ರಹಿತಾಂ ತದಾ |
ಶ್ರಿಯಾ ವಿರಹಿತಾಂ ದ್ವಸ್ತಾಂ ಹೇಮಂತೇ ಪದ್ಮಿನೀಮಿವ || 3.60.5 ||

ರುದಂತಮಿವ ವೃಕ್ಷೈಶ್ಚ ಗ್ಲಾನಪುಷ್ಪಮೃಗದ್ವಿಜಂ |
ಶ್ರಿಯಾ ವಿಹೀನಂ ವಿಧ್ವಸ್ತಂ ಸಂತ್ಯಕ್ತಂ ವನದೈವತ್ಯೈಃ || 3.60.6 ||

ವಿಪ್ರಕೀರ್ಣಾಜಿನಕುಶಂ ವಿಪ್ರವಿದ್ಧಬೃಸೀಕಟಂ |
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶೂನ್ಯೋಟಜಸ್ಥಾನಂ ವಿಲಲಾಪ ಪುನಃ ಪುನಃ || 3.60.7 ||

ಹೃತಾ ಮೃತಾ ವಾ ನಷ್ಟಾ ವಾ ಭಕ್ಷಿತಾ ವಾ ಭವಿಷ್ಯತಿ |
ನಿಲೀನಾಪ್ಯಥವಾ ಭೀರುರಥವಾ ವನಮಾಶ್ರಿತಾ || 3.60.8 ||

ಗತಾ ವಿಚೇತುಂ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಫಲಾನ್ಯಪಿ ಚ ವಾ ಪುನಃ |
ಅಥವಾ ಪದ್ಮಿನೀಂ ಯಾತಾ ಜಲಾರ್ಥಂ ವಾ ನದೀಂ ಗತಾ || 3.60.9 ||

ಯತ್ನಾನ್ಮೃಗಯಮಾಣಸ್ತು ನಾಸಸಾದ ವನೇ ಪ್ರಿಯಾಂ |
ಶೋಕರಕ್ತೇಕ್ಷಣಃ ಶ್ರೀಮಾನುನ್ಮತ್ತ ಇವ ಲಕ್ಷ್ಯತೇ || 3.60.10 ||

ವೃಕ್ಷಾದ್ ವೃಕ್ಷಂ ಪ್ರಧಾವನ್ ಸ ಗಿರೀಂಶ್ಚಾಪಿ ನದೀನದಂ |
ಬಭ್ರಾಮ ವಿಲಪನ್ ರಾಮಃ ಶೋಕಪಂಕಾರ್ಣವಪ್ಲುತಃ || 3.60.11 ||

ಅಸ್ತಿ ಕಚ್ಚಿತ್ತ್ವಯಾ ದೃಷ್ಟಾ ಸಾ ಕದಂಬಪ್ರಿಯಾ ಪ್ರಿಯಾ |
ಕದಂಬ ಯದಿ ಜಾನೀಷೇ ಶಂಸ ಸೀತಾಂ ಶುಭಾನನಾಂ || 3.60.12 ||

ಸ್ನಿಗ್ಧಪಲ್ಲವಸಂಕಾಶಾಂ ಪೀತಕೌಶೇಯವಾಸಿನೀಂ |
ಶಂಸಸ್ವ ಯದಿ ಸಾ ದೃಷ್ಟಾ ಬಿಲ್ವ ಬಿಲ್ವೋಪಮಸ್ತನೀ || 3.60.13 ||

ಅಥವಾರ್ಜುನ ಶಂಸ ತ್ವಂ ಪ್ರಿಯಾಂ ತಾಮರ್ಜುನಪ್ರಿಯಾಂ |
ಜನಕಸ್ಯ ಸುತಾ ತನ್ವೀ ಯದಿ ಜೀವತಿ ವಾ ನ ವಾ || 3.60.14 ||

ಕಕುಭಃ ಕಕುಭೋರುಂ ತಾಂ ವ್ಯಕ್ತಂ ಜಾನಾತಿ ಮೈಥಿಲೀಂ |
ಲತಾಪಲ್ಲವಪುಷ್ಪಾಢ್ಯೋ ಭಾತಿ ಹ್ಯೇಷ ವನಸ್ಪತಿಃ || 3.60.15 ||

ಭ್ರಮರೈರುಪಗೀತಶ್ಚ ಯಥಾ ದ್ರುಮವರೋ ಹ್ಯಸಿ |
ಏಷ ವ್ಯಕ್ತಂ ವಿಜಾನಾತಿ ತಿಲಕಸ್ತಿಲಕಪ್ರಿಯಾಂ || 3.60.16 ||

ಅಶೋಕ ಶೋಕಾಪನುದ ಶೋಕೋಪಹತಚೇತನಂ |
ತ್ವನ್ನಾಮಾನಂ ಕುರು ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಪ್ರಿಯಾಸಂದರ್ಶನೇನ ಮಾಂ || 3.60.17 ||

ಯದಿ ತಾಲ ತ್ವಯಾ ದೃಷ್ಟಾ ಪಕ್ಷತಾಲೋಪಮಸ್ತನೀ |
ಕಥಯಸ್ವ ವರಾರೋಹಾಂ ಕಾರುಣ್ಯಂ ಯದಿ ತೇ ಮಯಿ || 3.60.18 ||

ಯದಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತ್ವಯಾ ಜಂಬೋ ಜಾಂಬೂನದಸಮಪ್ರಭಾ |
ಪ್ರಿಯಾಂ ಯದಿ ವಿಜಾನಾಸಿ ನಿಃಶಂಕ ಕಥಯಸ್ವ ಮೇ || 3.60.19 ||

ಅಹೋ ತ್ವಂ ಕರ್ಣಿಕಾರಾದ್ಯ ಪುಷ್ಪಿತಃ ಶೋಭಸೇ ಭೃಶಂ |
ಕರ್ಣಿಕಾರಪ್ರಿಯಾಂ ಸಾದ್ವೀಂ ಶಂಸ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಯದಿ ಪ್ರಿಯಾ || 3.60.20 ||

ಚೂತನೀಪಮಹಾಸಾಲಾನ್ ಪನಸಾನ್ ಕುರವಾನ್ ಧವಾನ್ |
ದಾಡಿಮಾನಪಿ ತಾನ್ ಗತ್ವಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಮೋ ಮಹಾಯಶಾಃ || 3.60.21 ||

ಬಕುಲಾನಥ ಪುನ್ನಾಗಾಂಶ್ಚಂದನಾನ್ ಕೇತಕಾಂಸ್ತಥಾ |
ಪೃಚ್ಛನ್ ರಾಮೋ ವನೇ ಭ್ರಾಂತ ಉನ್ಮತ್ತ ಇವ ಲಕ್ಷ್ಯತೇ || 3.60.22 ||

ಅಥವಾ ಮೃಗಶಾವಾಕ್ಷೀಂ ಮೃಗ ಜಾನಾಸಿ ಮೈಥಿಲೀಂ |
ಮೃಗವಿಪ್ರೇಕ್ಷಣೀ ಕಾಂತಾ ಮೃಗೀಭಿಃ ಸಹಿತಾ ಭವೇತ್ || 3.60.23 ||

ಗಜ ಸಾ ಗಜನಾಸೋರುರ್ಯದಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತ್ವಯಾ ಭವೇತ್ |
ತಾಂ ಮನ್ಯೇ ವಿದಿತಾಂ ತುಭ್ಯಮಾಖ್ಯಾಹಿ ವರವಾರಣ || 3.60.24 ||

ಶಾರ್ದೂಲ ಯದಿ ಸಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪ್ರಿಯಾ ಚಂದ್ರನಿಭಾನನಾ |
ಮೈಥಿಲೀ ಮಮ ವಿಸ್ರಬ್ಧಃ ಕಥಯಸ್ವ ನ ತೇ ಭಯಂ || 3.60.25 ||

ಕಿಂ ಧಾವಸಿ ಪ್ರಿಯೇ ನೂನಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾಸಿ ಕಮಲೇಕ್ಷಣೇ |
ವೃಕ್ಷೈರಾಚ್ಛಾದ್ಯ ಚಾತ್ಮಾನಂ ಕಿಂ ಮಾಂ ನ ಪ್ರತಿಭಾಷಸೇ || 3.60.26 ||

ತಿಷ್ಠ ತಿಷ್ಠ ವರಾರೋಹೇ ನ ತೇಽಸ್ಮಿ ಕರುಣಾ ಮಯಿ |
ನಾತ್ಯರ್ಥಂ ಹಾಸ್ಯಶೀಲಾಸಿ ಕಿಮರ್ಥಂ ಮಾಮುಪೇಕ್ಷಸೇ || 3.60.27 ||

ಪೀತಕೌಶೇಯಕೇನಾಸಿ ಸೂಚಿತಾ ವರವರ್ಣಿನಿ |
ಧಾವಂತ್ಯಪಿ ಮಯಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಿಷ್ಠ ಯದ್ಯಸ್ತಿ ಸೌಹೃದಂ || 3.60.28 ||

ನೈವ ಸಾ ನೂನಮಥವಾ ಹಿಂಸಿತಾ ಚಾರುಹಾಸಿನೀ |
ಕೃಚ್ಛಂ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ನ ಮಾಂ ನೂನಂ ಯಥೋಪೇಕ್ಷಿತುಮರ್ಹತಿ || 3.60.29 ||

ವ್ಯಕ್ತಂ ಸಾ ಭಕ್ಷಿತಾ ಬಾಲಾ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಪಿಶಿತಾಶನೈಃ |
ವಿಭಜ್ಯಾಂಗಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಮಯಾ ವಿರಹಿತಾ ಪ್ರಿಯಾ || 3.60.30 ||

ನೂನಂ ತಚ್ಛುಭದಂತೋಷ್ಯಂ ಸುನಾಸಂ ಶುಭಕುಂಡಲಂ |
ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಿಭಂ ಗ್ರಸ್ತಂ ಮುಖಂ ನಿಷ್ಪ್ರಭತಾಂ ಗತಂ || 3.60.31 ||

ಸಾ ಹಿ ಚಂಪಕವರ್ಣಾಭಾ ಗ್ರೀವಾ ಗ್ರೈವೇಯಕೋಚಿತಾ |
ಕೋಮಲಾ ವಿಲಪಂತ್ಯಾಸ್ತು ಕಾಂತಾಯಾ ಭಕ್ಷಿತಾ ಶುಭಾ || 3.60.32 ||

ನೂನಂ ವಿಕ್ಷಿಪ್ಯಮಾಣೌ ತೌ ಬಾಹೂ ಪಲ್ಲವಕೋಮಲೌ |
ಭಕ್ಷಿತೌ ವೇಪಮಾನಾಗ್ರೌ ಸಹಸ್ತಾಭರಣಾಂಗದೌ || 3.60.33 ||

ಮಯಾ ವಿರಹಿತಾ ಬಾಲಾ ರಕ್ಷಸಾಂ ಭಕ್ಷಣಾಯ ವೈ |
ಸಾರ್ಥೇನೇವ ಪರಿತ್ಯಕ್ತಾ ಭಕ್ಷಿತಾ ಬಹುಬಾಂಧವಾ || 3.60.34 ||

ಹಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಮಹಾಬಾಹೋ ಪಶ್ಯಸೇ ತ್ವಂ ಪ್ರಿಯಾಂ ಕ್ಷಚಿತ್ |
ಹಾ ಪ್ರಿಯೇ ಕ್ಷ ಗತಾ ಭದ್ರೇ ಹಾ ಸೀತೇತಿ ಪುನಃ ಪುನಃ || 3.60.35 ||

ಇತ್ಯೇವಂ ವಿಲಪನ್ ರಾಮಃ ಪರಿಧಾವನ್ ವನಾದ್ ವನಂ |
ಕ್ಷಚಿದುದ್ಭ್ರಮತೇ ವೇಗಾತ್ ಕ್ಷಚಿದ್ ವಿಭ್ರಮತೇ ಬಲಾತ್ || 3.60.36 ||

ಕ್ಷಚಿನ್ಮತ್ತ ಇವಾಭಾತಿ ಕಾಂತಾನ್ವೇಷಣತತ್ಪರಃ |
ಸ ವನಾನಿ ನದೀಃ ಶೈಲಾನ್ ಗಿರಿಪ್ರಸ್ರವಣಾನಿ ಚ |
ಕಾನನಾನಿ ಚ ವೇಗೇನ ಭ್ರಮತ್ಯಪರಿಸಂಸ್ಥಿತಃ || 3.60.37 ||

ತದಾ ಸ ಗತ್ವಾ ವಿಪುಲಂ ಮಹದ್ ವನಂ
ಪರೀತ್ಯ ಸರ್ವಂ ತ್ವಥ ಮೈಥಿಲೀಂ ಪ್ರತಿ |
ಅನಿಷ್ಠಿತಾಶಃ ಸ ಚಕಾರ ಮಾರ್ಗಣೇ
ಪುನಃ ಪ್ರಿಯಾಯಾಃ ಪರಮಂ ಪರಿಶ್ರಮಂ || 3.60.38 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಅರಣ್ಯಕಾಂಡೇ ಷಷ್ಟಿತಮಃ